

Uniwersytet
Wrocławski

Wydział Nauk Społecznych
Instytut Socjologii

GRUPY[®]
DYSPOZYCYJNE

Zakład Socjologii Grup Dyspozycyjnych zaprasza na

XXI Międzynarodowe Seminarium z cyklu
„Metodologia badań systemów społecznych”

22 kwietnia 2021 r. godz. 11.00

Organizatorzy:

Zakład Socjologii Grup Dyspozycyjnych IS UWr, Centrum Studiów i Edukacji na rzecz
Bezpieczeństwa UWr, Sekcja Socjologicznych Problemów Bezpieczeństwa Narodowego PTS,
Polskie Towarzystwo Bezpieczeństwa Narodowego, Akademickie Koło Naukowe
„Security&Society” IS UWr

Współorganizatorzy:

Polskie Towarzystwo Socjologiczne – Oddział Wrocławski, Zakład Socjologii Edukacji IS UWr,
Zakład Socjologii Ogólnej IS UWr

Problematyka obrad:

Społeczne uwarunkowania przestępczości w grupach dyspozycyjnych

Prelegent

– Dr Zygmunt Dudek - Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza w Rzeszowie

Grupy dyspozycyjne są organami powołanymi do ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, opartymi na podległości oraz hierarchii z własnymi historiami i etykami zawodowymi. Grupy te poprzez swoje działania realizują nadrzędne wartości i cele, stojąc na straży bezpieczeństwa wszystkich obywateli i państwa. Działania te powiązane są z prawną, jak też moralną hierarchią wartości, wśród których na samym szczycie stoi człowiek wraz ze swoimi niezbywalnymi naturalnymi prawami. Takie zadania nakładają na członków grup dyspozycyjnych pewien katalog wspólnych cech, postaw oraz zachowań, które winny być postrzegane w określonej zbiorowości. Wskazane komponenty kształtują określony wzór społeczny funkcjonariusza w danej grupie, który sprawuje swoistą rolę społeczną [Maciejewski, 2014]. Wzory społeczne każdej grupy są określane przez system społeczny, w którym istnieje dana grupa. Na funkcjonariuszy Policji, jako przedstawicieli jednej z grup dyspozycyjnych, którzy eliminują specyficzne rodzaje zagrożeń życia społecznego poprzez egzekwowanie prawa, realizacja celów nadrzędnych przejawiać się musi w kompetencjach fizycznych, psychospołecznych, moralnych, zawodowych i kulturalnych, kształtujących zachowania funkcjonariuszy tej formacji.

Społeczeństwo oczekuje aby funkcjonariusze policji powierzone im obowiązki wykonywali profesjonalnie, a także wykazywali się szczególną uczciwością – czyli rzetelnością, sumiennością w postępowaniu, prawością, szacunkiem do cudzej własności i poszanowaniem praw człowieka. Stosowanie się do powyższych zasad ma fundamentalne znaczenie, gdyż formacja ta została upoważniona przez państwo i społeczeństwo do stosowania środków przymusu bezpośredniego, w tym również i broni palnej oraz korzystania z niejawnych form i metod pracy operacyjnej w ramach wykonywania czynności służbowych. Z jednej strony powoduje to w pewnych okolicznościach ingerencję w konstytucyjne prawa jednostki, z drugiej zaś takie uprawnienia umożliwiają prawidłowe wykonywanie zadań służbowych w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku powszechnego. Oprócz Policji, inne grupy dyspozycyjne również otrzymały mandat zaufania od państwa w postaci możliwości stosowania środków przymusu bezpośredniego czy podejmowania niejawnych czynności wobec obywateli, przy czym bezwzględnie wymagane jest, aby osoby umocowane do ich realizacji postępowały zawsze ściśle w granicach prawa i nie nadużywały swoich kompetencji. Zdarza się jednak przypadki, że funkcjonariusze sprzeniewierzają się rocie ślubowania i popełniają czyny wypełniające znamiona przestępstwa czy deliktów dyscyplinarnych, czy to w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi czy poza służbą. Tego typu sytuacje wzbudzają niechęć i sprzeciw, a także strach i prowadzą do konfliktów [Frysztacki, 2009].

Przestępczość w Policji, zresztą tak jak i w pozostałych grupach dyspozycyjnych, jest zjawiskiem realnym i stanowi problem społeczny, który w mniejszym lub większym stopniu dotyka każdego obywatela. Narusza nadto integralność tej formacji i powoduje szereg negatywnych skutków, w tym utratę zaufania do Policji. Podstawową przyczyną popełniania przestępstw przez funkcjonariuszy jest stosunkowo łatwa możliwość realizacji czynów zabronionych, a także niejednokrotnie bezkrytyczne usprawiedliwianie takich zachowań, które jednak sprzeniewierają się zasadom etyki zawodowej czy naruszają godność i prawa człowieka. Wpływ na taki stan rzeczy zapewne ma brak właściwej reakcji przełożonych i kolegów na niewłaściwe zachowanie funkcjonariuszy, co w konsekwencji skutkuje stopniowym obniżeniem poziomu wrażliwości na naruszanie prawa [Dudek, 2020].

Portale społeczne często informują opinię publiczną o różnego rodzaju zdarzeniach o charakterze przestępnym z udziałem policjantów. Mimo, że wpływ owych zdarzeń nadzwyczajnych na postrzeganie Policji przez społeczeństwo ma niewielki wpływ, to winno jednak budzić troskę i niepokój otoczenia. Rozmiaru przestępczości wśród funkcjonariuszy Policji nie można opisywać jedynie na podstawie dostępnych danych statystycznych, gdyż liczba rzeczywiście popełnionych czynów zabronionych ukryta jest również w tzw. „ciemnej liczbie” – tj. tych czynach sprzecznych z prawem, które nie zostały nigdy ujawnione i osądzone.

Koreferat: *Przestępczość we włoskiej Policji i sposoby jej zapobiegania*

– Plk. dr Orazio Anania, Wyższa Szkoła Karabinierów we Florencji, Italia;

– Dr Jolanta Grębowiec-Baffoni, Centrum Studiów “Ekonomia i Prawo” (Ce.S.E.D.) Legnano.

Uczestnicy dyskusji:

– Nadinsp. (rez.) dr Andrzej Szymczyk – Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej,

– Insp. (rez.) dr Andrzej Łuczyszyn – Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu

Termin obrad:

Seminarium odbędzie 22.04. 2021 r. (czwartek) o godz. 11:00

Miejsce obrad:

Seminarium odbędzie się online w formie spotkania za pośrednictwem MS TEAMS. Link do spotkania zostanie przekazany uczestnikom na adres mailowy.

Zgłoszenia:

Uczestnictwo w seminarium wymaga rejestracji i jest potwierdzone certyfikatem.

Formularz zgłoszeniowy: [Kliknij TUTAJ](#) albo wpisz w przeglądarce: <https://bit.ly/326gnRW>

E-mail: s.metodologiczne@gmail.com

Termin rejestracji upływa 21.04.2021 r. do godz.18.00

Komitet Organizacyjny:

prof. Beata Glinkowska-Krauze, dr Piotr Pieńkowski, dr Małgorzata Stochmal, dr Aneta Uss-Lik, mgr Sławomir Fiodorów, mgr Kornel Musiał, studentka Nikola Lalek

Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych problematyką
prof. dr hab. Jan MACIEJEWSKI